

Izveštaj Komisije o naknadnom praćenju realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji (follow-up)

Pravni fakultet - Univerzitet Crne Gore

(naziv ustanove visokog obrazovanja/organizacione jedinice koja je predmet naknadnog praćenja)

Naknadno praćenje rada ustanove i realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji predstavlja sastavni dio postupka reakreditacije (follow-up). Smjernice za sprovođenje postupka naknadnog praćenja definisane su Pravilima o postupku reakreditacije ustanove visokog obrazovanja koje je donijela Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

Ustanova odnosno organizaciona jedinica za koju je ekspertska Komisija u Izveštaju o reakreditaciji preporučila follow-up podliježe obaveznom naknadnom praćenju rada i realizacije preporuka u cilju unaprjeđenja kvaliteta rada. Ustanova je dužna da u skladu sa preporukama Komisije pripremi Akcioni plan o ispunjavanju preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji u roku od 90 dana od dana donošenja konačne odluke o reakreditaciji.

Naknadno praćenje rada ustanove i realizacije preporuka iz Izveštaja o reakreditaciji obuhvata period od dvije godine od dana dostavljanja Akcionog plana Agenciji. Najkasnije tri mjeseca nakon isteka perioda koji obuhvata Akcioni plan ustanova je dužna da Agenciji dostavi Izveštaj o realizaciji Akcionog plana u kome detaljno opisuje rezultate sprovedenih aktivnosti u cilju obezbeđenja i unaprjeđenja kvaliteta rada. Izveštaj ustanove o realizaciji Akcionog plana Agencija dostavlja Komisiji koja je sprovela postupak reakreditacije.

Komisija koja je evaluirala ustanovu visokog obrazovanja ima zadatak da u skladu sa Pravilima o reakreditaciji ustanove visokog obrazovanja izvrši analizu Izveštaja ustanove o realizaciji Akcionog plana sa priloženim dokazima, te da u roku od 30 dana dostavi Agenciji Izveštaj o naknadnom praćenju realizacije preporuka zajedno s ocjenom stepena ispunjenosti datih preporuka.

Komisija može predložiti ustanovi dodatne preporuke za unaprjeđenje kvaliteta rada u okviru stepena realizacije preporuka koje su predmet naknadnog praćenja sa rokom za njihovu implementaciju.

*****

Opšti podaci¹

Naziv ustanove	Univerzitet Crne Gore	
Naziv organizacione jedinice	Pravni fakultet	
Izveštaj o reakreditaciji (datum i broj)	20 / 06 / 2025	02-607/22-74/102 UPI
Datum i broj odluke o reakreditaciji	25 / 07 / 2022	02-607/22-109/171 UPI
Datum prijema i broj Akcionog plana	28 / 10 / 2022	02-607/22-137/178 UPI
Datum prijema i broj Izveštaja o realizaciji Akcionog plana	31 / 12 / 2024	02-607/24-115/2 UPI
Sastav Komisije koja je evaluirala ustanovu/ organizacionu jedinicu u postupku reakreditacije	Prof. dr Mišo Dokmanović (predsjednik Komisije) Prof. dr Anita Blagojević (članica Komisije) Prof. dr Dragana Bataveljić (član Komisije) Prof. dr Mladen Perazić (član Komisije) Jovan Bukovala (član Komisije)	

¹ Popunjava Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

U skladu sa prethodno navedenim, Komisija dana 24.10.2025. godine podnosi Agenciji sljedeći Izveštaj o naknadnom praćenju (follow-up) Pravnog fakulteta, Univerzitet Crne Gore (naziv ustanove/organizacione jedinice).

Uputstvo za Komisiju

Rezultati sprovedenih aktivnosti iz Akcionog plana ustanove se evaluiraju od strane Komisije u okviru Izveštaja za naknadno praćenje (follow-up) koji slijedi u nastavku.

Komisija će u ocjeni ispunjenosti datih preporuka koristiti sljedeće kriterijume za ocjenjivanje:

- Ispunjeno;
- Djelimično ispunjeno;
- Nije ispunjeno.

U komentarima Komisija iznosi svoje mišljenje o ispunjenosti preporuka, preduzetim aktivnostima i mjeri usklađenosti s Akcionim planom.

Ocjena ispunjenosti preporuka iz izvještaja o reakreditaciji

STANDARD 1. POLITIKA OBEZBJEĐENJA KVALITETA		
<p>Kriterijumi:</p> <p>a) <i>Politika obezbjeđenja kvaliteta formalno usvojena i javno dostupna (datum usvajanja, internet stranica sa javno dostupnim dokumentom).</i></p> <p>b) <i>Politika podržava organizaciju sistema za obezbjeđenje kvaliteta.</i></p> <p>c) <i>Politika podržava organizacione jedinice kao i pojedinačno zaposlene, a studenti se podstiču da preuzmu svoje odgovornosti u pogledu obezbjeđenja kvaliteta.</i></p> <p>d) <i>Politika podržava akademski integritet i slobode, pri čemu se budho pazi na mogućnost pojave akademskih prevara.</i></p> <p>e) <i>Politika štiti od netolerantnosti bilo koje vrste ili diskriminacije usmjerene protiv studenata ili zaposlenih.</i></p> <p>f) <i>Politika podržava uključivanje spoljnih aktera u obezbjeđenje kvaliteta.</i></p>		
<p>Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:</p> <p>Preporuka 1: Da Ustanova razvije sistematski pristup i konkretne aktivnosti na bazi indikatora navedenih u procesu samoevaluacije. Monitoring implementacije Izvještaja Komisije za obezbjeđenje i unaprijeđenje sistema kvaliteta je neophodan instrument u procesu.</p>	<p>Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:</p> <p>Praćenje preporuka i realizacija aktivnosti na bazi indikatora u procesu samoevaluacije.</p>	<p>Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):</p> <p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma.</p> <p>Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 2: Unaprijeđenje sistema informisanja studenata i zaposlenih u odnosu na akademski integritete. netoleranciju i diskriminaciju preko jednostavnih informacija na glavnim kanalima za komunikaciju, u prostorijama Fakulteta (poster, brošura pri upisu i slično) kao i organizaciju obuke za zaposlene i/ili studente</p>	<p>Sprovođenje kampanje postavljanjem postera i brošura o: akademskom integritetu; netoleranciji; diskriminaciji. Sprovođenje obuka studenata o akademskom integritetu. Dodjela certifikata o akademskom integritetu.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma.</p> <p>Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>

(Tabelu proširiti u

<p>Preporuka 3: Da Ustanova razvije modalitete za konkretno sudjelovanje privrede u obezbjeđenju kvaliteta (na primjer konsultacije, sudjelovanje u radu relevantnih komisija itd.).</p>	<p>Razvijanje sistema učešća privrede u obezbjeđenju kvaliteta: konsultacije sa privrednicima; aktivno učešće alumni kluba; učešće predstavnika državnih i organa lokalne samouprave.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
--	---	---

zavisnosti od broja datih preporuka u Izvještaju o reakreditaciji.)

STANDARD 2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA		
<p>Kriterijumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Studijski program sadrži opšte programske ciljeve usklađene sa institucionalnom strategijom i ima jasno utvrđene planirane ishode učenja. b) Studijski program se izrađuje u saradnji sa studentima i ostalim akterima. c) Studijski program ima koristi od spoljne ekspertize i referenci. d) Studijski program odražava četiri svrhe visokog obrazovanja Savjeta Evrope (vidjeti Područje primjene i koncepti). e) Studijski program izrađuje se tako da omogućava nesmetano napredovanje studenata kroz studije. f) Studijski program definiše očekivano opterećenje studenata, npr. pomoću ECTS kredita. g) Studijski program obuhvata dobro strukturirane prilike za praksu gdje je to primjereno. h) Studijski program podliježe procesu formalnog odobravanja u okviru ustanove. 		
<p>Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:</p> <p>Preporuka 1: Potrebno je da ustanova na duži rok razvije održivi oblik saradnje u razvoju studijskog programa sa bivšim studentima, poslodavcima, sindikatima, predstavnicima lokalne samouprave i lokalnih organa.</p>	<p>Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:</p> <p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore navodi se: "Razvijanje sistema učešća privrede u obezbjeđenju kvaliteta: konsultajte sa privrendicima - aktivno učešće alumni kluba - učešće predstavnika državnih i organa lokalne samouprave"</p> <p>Planiraju se godišnji sastanci sa stakeholderima, Periodični sastanci sa alumnistima, Godišnji sastanci sa predstavnicima državnih i organa lokalne samouprave</p>	<p>Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):</p> <p>Na osnovu sprovedenih aktivnosti opisanih u realizaciji akcionog plana, ova preporuka se smatra ispunjenom.</p>

STANDARD 3. UČENJE, NASTAVA I PROVJERA ZNANJA USMJERENI NA STUDENTA		
<p>Kriterijumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Kod učenja i nastave poštuje se i prilagođava različitostima studenata i njihovim potrebama, omogućavajući fleksibilne putanje učenja. b) Kod učenja i nastave razmatraju se i koriste različiti načini izvođenja nastave, gdje je prikladno. c) Kod učenja i nastave fleksibilno se koriste razne pedagoške metode. d) Kod učenja i nastave redovno se vrednuju i prilagođavaju načini izvođenja nastave i pedagoške metode. e) Kod učenja i nastave podstiče se osjećaj samostalnosti kod učenika, osiguravajući pritom adekvatne smjernice i podršku od strane nastavnog osoblja. f) Kod učenja i nastave promoviraju se uzajamno poštovanje između učenika i nastavnika. g) Kod učenja i nastave postoje odgovarajući postupci za rješavanje po prigovorima studenata. h) Lica koja vrednuju studente su upoznata sa postojećim metodama testiranja i ispitivanja i pruža im se podrška za razvoj vlastitih vještina u toj oblasti. i) Kriterijum i metode za provjeru znanja, kao i kriterijum za ocjenjivanje, unaprijed se objavljuju. j) Provjera znanja omogućava studentima da pokažu u kojoj mjeri su planirani ishodi učenja postignuti. Studenti dobijaju povratne informacije, koje su, ukoliko je to potrebno, povezane sa savjetima o procesu učenja. k) Gdje je to moguće, provjeru znanja vrši više od jednog ispitivača. l) Pravila o provjeri znanja u obzir uzimaju olakšavajuće okolnosti. m) Provjera znanja se dosljedno i pravedno primjenjuje na sve studente i sprovodi se u skladu sa navedenim procedurama. n) Postoji formalna procedura za žalbe studenata. 		
<p>Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:</p>	<p>Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:</p> <p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: Pravni fakultet je u prethodnom periodu organizovao više gostujućih predavanja stručnjaka iz prakse, kako bi se osnažili napori na sprovođenju svih oblika praktične nastave na Pravnom fakultetu. Osim gostujućih predavanja Pravni fakultet je organizovao i više posjeta poslodavcima kako bi studenti mogli u realnom radnom okruženju steći posebna znanja i praktične vještine. U</p>	<p>Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):</p> <p>Ustanova prilaže dokaze o realizaciji gostujućih predavanja, o posetama poslodavcima kako bi studenti mogli u realnom radnom okruženju steći posebna znanja i praktične vještine. Ova preporuka je ispunjena.</p>

	<p>cilju povećanja interesovanja studenata za ovaj oblik nastave nastavnici su predložili i primijenili stimulativni model, kojim se studentima koji učestvuju u ovim oblicima nastave dodjeljuju dodatni poeni koji se uzimaju u obzir prilikom formiranja konačne ocjene.</p>	
<p>Preporuka 2: Uložiti dodatne napore na korištenju case-study modela.</p>	<p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: Svi nastavnici na osnovnim studijama na predmetima koji imaju praktičnu komponentu koriste sistem „case study“ u redovnoj nastavi i na vježbama. Praktična nastava se izvodi na predmetima sa svih nivoa studija, osim na nekoliko predmeta teorijske prirode, koji su većinom na prvoj godini osnovnih studija. Najčešći oblik izvođenja praktične nastave je analiziranje sudske prakse, tokom predavanja, vježbi i odbrane studentskih radova. Čest oblik predstavljaju i simulacije, kao i rad u okviru pravnih klinika. Rjeđe je zastupljena posjeta ustanovama, sudovima, advokatskim kancelarijama i notarima. Gostovanje stručnjaka iz prakse, kao i profesora prava sa inostranih univerziteta je, generalno, značajno manje zastupljeno u odnosu na sprovođenje praktične nastave i rada sa studijama slučaja. U cilju praktičnog obrazovanja pravnika Pravni fakultet je osim „case study“ modela uveo najinovativniju komponentu u praktičnom obrazovanju - pravne klinike za besplatnu pravnu pomoć. Studenti posebno razvijaju i vještine komunikacije sa klijentom i pripreme slučaja, koje nisu dio vještina koje</p>	<p>Ustanova je priložila dokaze o kombinovanju različitih metoda praktične nastave, a naročito uvođenju pravnih klinika, što značajno unapređuje kvalitet obrazovanja studenata, jer im omogućava da pored teorijskog znanja razvijaju i konkretne profesionalne i komunikacione vještine potrebne za buduću praksu. Ova preporuka je ispunjena.</p>

<p>Preporuka 3: Imenovati mentore generacija na svim razinama studija.</p>	<p>se mogu steći u primjeni „case study“ modela.</p> <p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: U okviru aktivnosti studentskih organizacija na svim nivoima studija se biraju studentski predstavnici koji su studentski mentori svoje generacije za sva studentska pitanja. Ova aktivnost je u isključivoj nadležnosti Studentskog parlamenta Pravnog fakulteta, koji ima organizacionu i finansijsku podršku od Pravnog fakulteta ali je samostalan u svom djelovanju, dok je odlučivanje na samim studentima koji biraju ko će biti njihovi predstavnici.</p> <p>Osim ovog oblika predstavljanja studenata na osnovnim i master studijama, Pravni fakultet je u više navrata organizovao pozive za angažman studenata demonstratora. Studenti demonstratori su upošljeni u cilju pružanja dodatne podrške studentima i pružanja neposrede pomoći od strane kolega vršnjaka sa kojima studenti mogu imati neposredniji i slobodniji kontakt. Dekan svake godine promovise po tri studenta kao najzaslužnije studente Dekanovom nagradom, čime su ovi studenti posebno prepoznati kao mentori svoje generacije. U organizaciji MOOT COURT takmičenja posebno su imenovani studentski mentori i saradnici mentori prilikom organizacije i sporovođenja obuka za studente koji su uključeni u aktivnosti MOOT COURT tima na Pravnom fakultetu.</p>	<p>Ustanova je priložila dokaze o aktivnom podsticanju studentskog mentorstva i uključivanju studenata u akademski život kroz različite oblike angažmana – od izbora predstavnika, preko demonstratora i nagrađivanja najuspješnijih, do učešća u međunarodnim takmičenjima.</p> <p>Ova preporuka je ispunjena.</p>
--	--	---

<p>Preporuka 4: Pojačati angažman na poštivanju studentskih inicijativa.</p>	<p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: Pravni fakultet je nastavio sa kulturom redovnih kontakata sa predstavnicima studenata, razmjene informacija i rješavanja eventualnih problema sa kojima se studenti susrijeću u svojim svakodnevnim aktivnostima na fakultetu. Studentski predstavnici su pozvani da u slučaju problema direktno kontaktiraju članove uprave Pravnog fakulteta na način koji njima najviše odgovara. Do sada su se svakodnevna direktna komunikacija u prostorijama fakulteta, uz komunikaciju putem telefona, pokazale kao najkorisnije i najjelotvornije. Sastanci sa studentskim predstavnicima se periodično organizuju. Studentski predstavnici su članovi Vijeća Pravnog fakulteta, a svoje predstavnike su delegirali i u Komsiju za kvalitet i Komisiju za međunarodnu saradnju. Takođe, studentski predstavnik je član i Disciplinske komisije Pravnog fakulteta. Uz redovnu komunikaciju, sve inicijative studentskih predstavnika su posebno poštovane i raspravljane.</p>	<p>Ustanova je priložila dokaze o obezbjeđivanju otvorenog, stalnog i dvosmernog dijaloga sa studentima, dajući im značajnu ulogu u odlučivanju i radu organa fakulteta. Ova preporuka je ispunjena.</p>
<p>Preporuka 5: Razviti efikasniji način postupanja po prigovorima.</p>	<p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: Pitanje načina postupanja po prigovoru studenta je materija koja je u nadležnosti Zakona o visokom obrazovanju i Pravila o studiranju na osnovnim studijama na</p>	<p>Ustanova je priložila dokaze o postupku po studentskom prigovoru, koji je jasno normiran i osigurava objektivnost, jer ocjenu preispituje nezavisna komisija, a studenti imaju mogućnost da zaštite svoja prava i ospore nepravilnosti u procesu ocjenjivanja. Ova preporuka je ispunjena.</p>

	<p>Univerzitetu Crne Gore, koja se u dijelu kojim se reguliše pitanje postupanja po prigovorima studenata odnosi na sve nivoe studija. Do sada Pravni fakultet je u svakom slučaju u kojem je student podnio prigovor dekanu, kao organu rukovođenja ustanove, na ocjenu u slučaju da smatra da ispit nije obavljen u skladu sa zakonom i opštim aktom ustanove u roku od 48 sati od dobijanja ocjene, u skladu sa članom 92 Zakona o visokom obrazovanju, formirao Komsiju po prigovoru u skladu sa Zakonom. Komisija se formira u roku od tri dana, koja će utvrditi, u skladu sa zahtjevom iz prigovora, da li je ocjena izvedena suprotno propisima, pregledati i ponovo ocijeniti pismeni ili drugi rad ili ispitati studenta. U slučajevima u kojima je student tražio izuzeće predmetnog nastavnika, taj nastavnik nije bio član komisije koja odlučuju po prigovoru.</p>	
<p>Preporuka 6: Omogućiti fleksibilniji pristup studentima koji koriste međunarodnu mobilnost.</p>	<p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: U cijju stvaranja što boljih uslova za studiranje i povećanja odlazne mobilnosti studenata Pravnog fakulteta, uz primjenu Pravila o međunarodnoj mobilnosti studenata UCG-a, Pravni fakultet se kao matična institucija obavezuje da će studentu priznati sve predmete, ocjene i kredite navedene u ugovoru o studiranju (učenju), odnosno obavljenu stručnu praksu navedenu u ugovoru o stručnoj praksi, i verifikovati postignute rezultate na istovjetan način kao za studente koji nisu koristili program mobilnosti.</p>	<p>Ustanova je priložila dokaze o aktivnom podržavanju odlazne mobilnosti studenata, osiguravanju priznavanja postignutih rezultata u inostranstvu i obezbjeđivanju fleksibilnosti kroz dodatne rokove, čime smanjuje rizik od gubitka godine i podstiče veće učešće studenata u međunarodnim razmjenama. Ova preporuka je ispunjena.</p>

	<p>Svaki poziv za program međunarodne mobilnosti je praćen info danom koji se unaprijed najavi u obavještenjima na sajtu Pravnog fakulteta. Na ovom događaju, prodekan za međunarodnu saradnju upozna je zainteresovane studente sa pravilima i mogućnostima njihove mobilnosti. U cilju stvaranja fleksibilnijeg pristupa Pravni fakultet je u akcionom planu predvidio organizaciju dodatnog roka za studente koji su koristili međunarodnu mobilnost a zbog koje nisu bili u prilici da u redovnim rokovima polažu ispite koji nijesu obuhvaćeni ugovorom o studiranju (učenju) - learning agreementom.</p>	
<p>Preporuka 7: Uložiti pojačane napore na analiziranju uzroka izrazito niske prolaznosti na nekim kolegijima.</p>	<p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: Nakon završetka svakog semestra i ispitnog roka Vijeće Pravnog fakulteta vrši verifikaciju ocjena postignutih u toku semestra. Uzroci manje prolaznosti studenata se posebno analiziraju na sastancima Komisije za kvalitet ali i na sjednicama Vijeća Pravnog fakulteta. Postignuti rezultati su predmet analize Komisije za kvalitet, koja analizira i daje preporuke u cilju povećanja niske prolaznosti studenata. Izuzetno mala izlaznost studenata, naročito na zahtjevnijim predmetima, je osnovni uzrok niske prolaznosti, koja se u statistikama o prolaznosti uvijek računa od ukupnog broja studenata koji su prijavili da slušaju neki predmet, a ne u odnosu na broj studenata koji su stvarno pristupili provjeri znanja. U tom</p>	<p>Ustanova je priložila dokaze o sistematskom praćenju rezultata studenata i kroz rad Komisije za kvalitet traži načine da poboljša izlaznost i uspjeh na ispitima. Time se nastoji podići nivo prolaznosti, posebno na zahtjevnijim predmetima, uz jasno identifikovanje problema i predlaganje mjera za njihovo prevazlaženje. Ova preporuka je ispunjena.</p>

	smislu su i zaključci Komisije za kvalitet koja svake godine daje preporuke o mogućim načinima za povećanje izlaznosti i prolaznosti studenata.	
--	---	--

STANDARD 4. UPIS STUDENATA, NJIHOVO NAPREDOVANJE KROZ STUDIJE, PRIZNAVANJE I SERTIFIKACIJA		
Kriterijumi: a) <i>Politike pristupa, procesi i kriterijum za upis sprovode se dosljedno i na transparentan način. Obezbjedeno je upoznavanje studenata sa radom ustanove i uvođenje u program.</i> b) <i>Ustanova uspostavlja procese i instrumente za prikupljanje, praćenje i reagovanje na informacije o napredovanju studenata kroz studije.</i> c) <i>Institucionalna praksa priznavanja je u skladu sa principima Lisabonske konvencije o priznavanju.</i> d) <i>Saradnja sa drugim ustanovama, agencijama za obezbjeđenje kvaliteta i domaćim ENIC/NARIC centrom, u cilju osiguravanja dosljednog priznavanja u cijeloj zemlji.</i> e) <i>Po završetku programa, studenti dobijaju dokumentaciju kojom se obrazlaže koje su kvalifikacije stekli, uključujući postignute ishode učenja i kontekst, nivo, sadržaj i status studija koje su pohađali i koje su uspješno završili.</i>		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: Preporučuje se aktivnije uključivanje studenata i uvažavanje njihovih inicijativa, pogotovo u kontekstu međunarodne mobilnosti.	U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se, uz dokaze: Član Komisije za mobilnost na Pravnom fakultetu je i predstavnik studenata, koji učestvuje u radu i odlučivanju ove komisije. Sve inicijative studentskih predstavnika su dobrodošle i o njima se posebno raspravlja na sastancima ove komisije. Dekanka i uprava fakulteta redovno organizuju sastanke i konsultacije sa studentskim predstavnicima kako bi se riješili eventualni problemi u organizaciji međunarodnih mobilnosti studenata. Ova aktivnost se sprovodi kontinuirano na neformalnim sastancima koji se organizuju po potrebi. Prodekan za međunarodnu saradnju i prodekan za nastavu su u stalnoj neposrednoj komunikaciji sa studentskim predstavnicima, ali i svim zainteresovanim studentima, kako bi obezbijedili da se sve njihove inicijative u vezi sa međunarodnim mobilnostima što prije	Ustanova je priložila dokaze o aktivnom uključivanju studentskih predstavnika u Komisiju za mobilnost, stalnoj komunikaciji sa upravom i dostupnosti relevantnih informacija studentima, što doprinosi boljoj organizaciji i većem broju ostvarenih međunarodnih razmjena. Ova preporuka je ispunjena.

	<p>rasprave i pruži relevantna podrška, kako bi bilo realizovano što više studentskih odlaznih mobilnosti. Studenti svakog dana mogu dobiti odgovore na sva pitanja u vezi sa odlaznom mobilnosti, od prodekana za međunarodnu saradnju na Pravnom fakultetu ili u Kancelariji za međunarodnu saradnju na Univerzitetu Crne Gore. Postupanje svih organa na Univerzitetu Crne Gore i Pravnom fakultetu, u okviru studentskih mobilnosti detaljno je uređeno Pravilima o međunarodnoj mobilnosti studenata UCG-a.</p>	
--	--	--

STANDARD 5. NASTAVNO OSOBLJE		
Kriterijumi:		
<p>a) <i>Ustanova uspostavlja i pridržava se jasnih, transparentnih i pravičnih procesa za zapošljavanje i uslova zapošljavanja koji p repoznaju značaj podučavanja.</i></p> <p>b) <i>Ustanova nudi i promovise mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnog osoblja.</i></p> <p>c) <i>Ustanova podstiče naučne aktivnosti radi jačanja veze između obrazovanja i istraživanja.</i></p> <p>d) <i>Ustanova podstiče inovacije u nastavnim metodama i korišćenje novih tehnologija.</i></p>		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: Da nastavnici treba više da učestvuju u različitim projektima mobilnosti i bilateralne saradnje i da ako imaju mogućnost što više koriste slobodnu godinu studija.	Prezentacija programa mobilnosti nastavnom osoblju. Prezentacija mogućnosti korišćenja slobodne godine studija.	Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.

STANDARD 6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA		
<i>Kriterijumi:</i>		
<p>a) Ustanova obezbjeđuje niz resursa radi pružanja podrške u učenju.</p> <p>b) Ustanova uzima u obzir potrebe raznovrsne studentske populacije, te prelazak na učenje usmjereno na studenta i fleksibilne modele učenja i nastave, prilikom raspodjele, planiranja i obezbjeđivanja resursa za učenje i pružanje podrške studentima.</p> <p>c) Kroz unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta osigurava se da svi resursi budu primjereni svrsi, dostupni, te da studenti budu informisani o uslugama koje su im na raspolaganju.</p> <p>d) Administrativno osoblje i osoblje za pružanje usluga podrške je kvalifikovano i ima mogućnosti za razvoj svojih kompetencija.</p>		
Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
<p>Preporuka 1: Fakultet trebalo da u narednom periodu, prateći potrebe nastave i naučnoistraživačkog rada, popunjava fond literaturom iz predmetnih oblasti. Posebno je neophodno da se zalaže za nabavku strane literature i stranih časopisa.</p>	<p>Nabavka literature.</p> <p>Nabavka baze podataka.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma.</p> <p>Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 2: Poželjno je učešće u kontekstu modernizacije nastave, razmjene studenata i nastavnog osoblja i razvoja tehničkih i prostornih resursa.</p>	<p>Promocija programa razmjene studenata i nastavnog osoblja.</p> <p>Objavljivanje poziva za dostupne programe mobilnosti na sajtu UCG i PF.</p> <p>Kampanja studentskih predstavnika u programu razmene.</p> <p>Razvoj tehničkih i prostornih resursa - modernizacija biblioteke.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma.</p> <p>Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 3: Potrebno postojanje mogućnosti za napredovanje nenastavnog osoblja uz jasnu definisanost i dostupnost uslova za to.</p>	<p>Promocija mobilnosti nenastavnog osoblja.</p> <p>Promocija mogućnosti usavršavanja.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma.</p> <p>Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>

<p>Preporuka 4: Nužno je da biblioteka i studentska služba rade duže vrijeme sa studentima/kinjama, i to minimum jedan dan u nedelji, jer nepostojanje mogućnosti da se radi u dvije smjene im otežava pristup koji im je zagaranтовan kao pravo da koriste.</p>	<p>Angažovanje studenata pripravnika u radu biblioteke. Po okončanoj adaptaciji novog prostora biblioteke sa čitaonicom u tom prostoru će rad sa studentima biti organizovan u dvije smene.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 5: Obavezno je razviti svijest kod studenata/kinja o važnosti ankete, te naći mehanizam kojim bi Fakultet mogao privući da je popune, ali nipošto ne pod pritiskom. Navedeno iz razloga što je Komisija prilikom posjete obaviještena da se izvještaji o samovrednovanju objavljuju isključivo ukoliko je anketa reprezentativna. Fakultet mora osmisliti način koji bi se prevazišao ovaj dugogodišnji problem.</p>	<p>Promocija važnosti rezultata studentske ankete. Objavljivanje rezultata studentske ankete na sajtu PF. Prijedlog izmjena sadržaja studentske ankete koju utvrđuje Agencija za kontrolu kvaliteta u visokom obrazovanju, kako bi studenti bili motivisani da rade studentsku anketu.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 6: Posebno se naglašava preporuka da se uspostavi jedinstvena politika priznavanja ispita položenih u programima razmjene, jer je Komisija u razgovoru sa predstavnicima obaviještena o svim nedostacima i propustima.</p>	<p>Upoznavanje studenata sa značenjem i dejstvom learning agreementa, u kojem su navedeni ispiti koji su priznati samom činjenicom potpisivanja ovog ugovora. Komisija za priznavanje nema ulogu u priznavanju međunarodne mobilnosti, jer se priznavanje vrši automatski na osnovu ugovora o međunarodnoj saradnji.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 7: Veoma je važno da studenti/kinje imaju studiju slučaja jer se iz razgovora sa navedenim utvrdilo da ih nikada nijesu koristili a da se ispiti polažu pismenim putem nezvezano od pandemije COVID-a. Dakle, nastavno osoblje bi trebalo da, gdje god je to primjereno, pravi Power</p>	<p>Obrađena slučaja iz prakse u nastavnom procesu kroz nastavu, seminarske radove i studentske zadatke. Prezentacija materijala studentima u okviru E-indeksa u okviru kojeg su dostupni materijali sa predavanja.</p>	<p>Institucija je opisala aktivnosti i omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>

<p>Point prezentacije, postavlja predavanja na platforme i slično, a u svemu tome im može pomoći stručno, administrativno i tehničko osoblje kojeg ima u dovoljnoj mjeri angažovanog u ovoj instituciji.</p>		
<p>Preporuka 8: APEL Komisije - da svaki student/kinja mora imati svoj korisnički nalog kojem bi pristupio/la i time sve pratio/la (uplatu školarine, prijavu i odjavu ispita, polaganje istih, spisak ocjena i slično).</p>	<p>Razvijanje elektronskog sistema namijenjenog studentima - sistem E-indeksa.</p>	<p>Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>

STANDARD 7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA		
<i>Kriterijumi:</i>		
<p>a) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti.</i> b) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o profilu studentske populacije.</i> c) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o napredovanju studenata kroz studije, stoji uspješnosti i napuštanja studija.</i> d) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.</i> e) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o dostupnim resursima za učenje i podršku studentima.</i> f) <i>Ustanova obezbjeđuje informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.</i></p>		
Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:	Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:	Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):
Preporuka 1: Kreirati internu anketu o zadovoljstvu studenata.	Razvijanje interne ankete na pravnom fakultetu.	Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.
Preporuka 2: Uključiti veći broj studenata u ispunjavanje ankete.	Kampanje o važnosti ankete.	Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.
Preporuka 3: Ankete realizovati dva puta godišnje.	Anketiranje studenata.	Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.
Preporuka 4: Kreirati i realizovati anketu nakon diplomiranja o zadovoljstvu studenata uslovima studiranja i podrškom od strane nastavnog i administrativnog osoblja.	Anketiranje studenata.	Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.

<p>Preporuka 5: Realizovati saradnju sa Karijernim centrom Univerziteta u cilju umrežavanja i obarde i razmjene podataka o karijernim putanjama svršenih studenata.</p>	<p>Saradnja sa Karijernim centrom Univerziteta radi razmjene podataka o svršenim studentima.</p>	<p>Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 6: Uraditi anketu o zadovoljstvu studenata sa resursima biblioteke i mogućnostima korišćenja iste, sa akcentom na mogućnost produženja termina korišćenja biblioteke i čitaonice.</p>	<p>Anketiranje studenata.</p>	<p>Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
<p>Preporuka 7: Uložiti napore za kreiranje potpunije baze podataka alumnija i praćenja karijernih putanja alumnija i redovno ažurirati informacije o karijernim putanjama svršenih studenata.</p>	<p>Anketiranje bivših studenata.</p>	<p>Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>

STANDARD 8. INFORMISANJE JAVNOSTI		
<p>Kriterijumi:</p> <p>a) <i>Ustanova pruža informacije o svojim aktivnostima i programima koje nudi, kao i kriterijumima za upis, planiranim ishodima uče nja tih programa, kvalifikacijama koje dodjeljuju, procedurama za izvođenje nastave učenja i provjeru znanja koja se koriste, stopa ma prolaznosti i prilikama za učenje koje su na raspolaganju njihovim studentima, kao i informacije o zaposljavanju diplomaca.</i></p>		
<p>Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:</p> <p>Preporuka: Sistematizovati i pojednostaviti pružanje informacija o programima i aktivnostima, kao i o kriterijumima za upis, radi lakšeg snalaženja studenata.</p>	<p>Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:</p> <p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, br. 01-1621/1 od 09. 12. 2024. godine, po osnovu Rješenja o reakreditaciji, navodi se: Godišnje, pre upisa studenata, ustanova objavljuje elektronski studentski informator, planove i programe studija, kao i video tutorijal o načinu upisa preko portala https://www.upisi.edu.me. Takođe, koristi elektronsku platformu za upis i obezbeđuje neophodnu pomoć studentima.</p>	<p>Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):</p> <p>Ustanova godišnje, pre upisa studenata, objavljuje elektronski studentski informator, planove i programe studija, kao i video tutorijal o načinu upisa preko portala https://www.upisi.edu.me. Ova preporuka je ispunjena.</p>

STANDARD 9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNO REVIDIRANJE PROGRAMA		
Kriterijumi:		
<p>a) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju sadržaj programa u svjetlu najnovijih istraživanja u datoj disciplini, čime se osigurava savremenost programa.</i></p> <p>b) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju promjenjive potrebe društva.</i></p> <p>c) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju opterećenje studenata, njihovo napredovanje kroz studije i završetak studija.</i></p> <p>d) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju efikasnost procedura za provjeru znanja studenata.</i></p> <p>e) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju studentska očekivanja, potrebe i zadovoljstva programom.</i></p> <p>f) <i>Kontinuirano praćenje i periodično revidiranje uključuju okruženje za učenje i službe za pružanje podrške, kao i njihovu primjerenost svrsi programa.</i></p> <p>g) <i>Programi se redovno pregledaju i revidiraju, u šta su uključeni studenti i druge zainteresovane strane.</i></p> <p>h) <i>Prikupljene informacije se analiziraju, a program se prilagođava kako bi se osigurala njegova savremenost.</i></p> <p>i) <i>Objavljuju se revidirane specifikacije programa.</i></p>		
<p>Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:</p> <p>Preporuka 1: Traba što više organizovati pravne klinike iz određenih naučnih oblasti (nastavnih predmeta) i tzv. „radionice“, kao što su, na primjer, ustavne, krivične, upravne i slično. Ove klinike i radionice bi trebalo da posjećuju studenti koji bi rješavali određena pravna pitanja u praksi, zatim studije slučaja, primjere iz prakse u saradnji sa odgovarajućim stručnjacima iz određene oblasti. Takođe, tu bi mogla da budu uključena i eksterno zainteresovana lica. Ovakav način izvođenja nastave bi omogućio da konačni rezultati studiranja mogu biti provjerljivi i direktno ocijenjeni. Naročitu pažnju treba posvetiti uključivanju studenata u praktični rad i to u saradnji sa eksternim stranama.</p>	<p>Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:</p> <p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore navodi se: "Organizacija pravnih klinika kao posebno akreditovanih predmeta na master studijama na svim smjerovima. Organizacija pravnih klinika za besplatnu pravnu pomoć živim klijentima u saradnji sa stručnjacima iz svih pravnih profesija. Učešće studenata osnovnih i master studija u pravnim klinikama PF, organizovanih u saradnji sa stručnjacima iz svih pravnih profesija. Organizacija predavanja stručnjaka iz prakse na pojedinim predmetima."</p>	<p>Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):</p> <p>Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma.</p> <p>Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>

<p>Preporuka 2: Posebnu pažnju treba posvetiti razvijanju mreže Alumni klubova, s obzirom da se, na taj način, članovi ove grupacije, kao bivši studenti i kolege, sa stečenim iskustvom u različitim oblastima društvenog života, mogu da doprinesu optimiziranju izuzetno velikog broja benefita.</p>	<p>U Izvještaju o realizaciji akcionog plana Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore navodi se: "Razvijanje saradnje sa alumnistima PF Formiranje alumni kluba PF okončano 2019."</p>	<p>Institucija je omogućila dokaze o ispunjenosti kriterijuma. Zbog navedenog, kriterijum je ispunjen.</p>
---	--	--

STANDARD 10. CIKLIČNO EKSTERNO OBEZBJEĐENJE KVALITETA		
Kriterijumi:		
<p>a) <i>Ustanove vode računa da se napredak koji je postignut od posljednje aktivnosti u oblasti obezbjeđenja kvaliteta uzima u obzir prilikom priprema za sjedeću.</i></p> <p>b) <i>Ustanova učestvuje u cikličnim postupcima eksternog obezbjeđenja kvaliteta koji u obzir uzimaju, gdje je to relevantno, uslove iz zakonodavnog okvira u kojem funkcionišu.</i></p>		
<p>Preporuke Komisije za unaprijeđenje standarda u postupku reakreditacije:</p>	<p>Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:</p>	<p>Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):</p>
<p>Treba što više organizovati pravne klinike iz određenih naučnih oblasti (nastavnih predmeta) i, tzv. „radionice“, kao što su, na primer: „ustavne“, „krivične“, „upravne“ i slično. Ove klinike i radionice bi trebalo da posećuju, posebno zainteresovani studenti, koji bi rešavali određena pravna pitanja u praksi, zatim studije slučajeva, primere iz prakse u saradnji sa odgovarajućim stručnjacima iz određene oblasti (praktičarima). Takođe, tu bi mogla da budu uključena i eksterno zainteresovana lica. Ovakav način izvođenja nastave bi omogućio da konačni rezultati studiranaj mogu da proverljivi i direktno ocenjeni. Naročitu pažnju treba posvetiti uključivanju studenata u praktičan rad (što je saglasno savremenim zahtevima za dualno obrazovanje) i to u saradnji sa eksternim stranama. Posebnu pažnju treba posvetiti razvijanju mreže Alumni klubova, s obzirom da se, na taj način, članovi ove grupacije, kao bivši studenti i kolege, sa stečenim iskustvom u različitim oblastima društvenog života, mogu da doprinesu optimiziranju izuzetno velikog broja benefita (koristi).</p>	<p>Ustanova u akcionom planu kao ni u realizaciji akcionog plana nije dostavila dokumentaciju koja se tiče preporuke u okviru standarda broj 10.</p>	<p>Zbog neplanirane i nerealizovane aktivnosti, za ovu preporuku se smatra da nije ispunjena.</p>

<p>STANDARD 11. MEHANIZMI AKADEMSKOG INTEGRITETA I JAČANJA KULTURE INTEGRITETA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napomena: U ciklusu reakreditacije Univerziteta Crne Gore, ovaj standard nije evaluiran, stoga isti nije predmet naknadnog prećenja. 		
<p>Kriterijumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>Ustanova visokog obrazovanja je usvojila jasne politike integriteta koje su razumljive i prihvatljive svim internim akterima.</i> b) <i>Ustanova visokog obrazovanja je uspostavila odgovarajuće mehanizme i tijela za utvrđivanje i rješavanje potencijalnih rizika, za prevenciju zloupotrebe u oblasti akademskog integriteta i za zaštitu pojedinaca (npr. etički odbori, ombudsman za akademski integritet i slično).</i> c) <i>U okviru postupka samoevaluacije, ustanova visokog obrazovanja prati usklađenost rada sa načelima i vrijednostima akademskog integriteta (npr. upitnici za studente, nastavnike, istraživače i druge relevantne aktere).</i> d) <i>Ustanova visokog obrazovanja edukuje i obučava studente i svoje kadrove o poštovanju vrijednosti akademskog integriteta i da promovise njegova načela.</i> e) <i>Ustanova visokog obrazovanja radi plan integriteta u kojem utvrđuje faktore rizika i predlaže mjere za poboljšanja (da razmotre mogući i vjerovatni tok djelovanja, definišu listu posljedica i pripreme plan aktivnosti za eliminisanje rizika).</i> f) <i>Ustanova visokog obrazovanja promovise načelo nulte tolerancije u slučajevima povrede akademskih načela i vrijednosti (uključujući plagijarizam, prevaru, odgovorno vođenje procesa nastave, učenja i istraživanja, rodno zasnovano i druge oblike uznemiravanja, odgovornost akademske zajednice, itd.)</i> 		
<p>Preporuke Komisije za unaprjeđenje standarda u postupku reakreditacije:</p>	<p>Aktivnost ustanove u vezi sa implementacijom preporuka:</p>	<p>Komentar Komisije u vezi sa postignutim progresom i ocjena ispunjenosti preporuka (ispunjeno, djelimično ispunjeno, nije ispunjeno):</p>
Preporuka 1...		
Preporuka 2...		
Preporuka 3...		

...			
-----	--	--	--

Zaključak Komisije u pogledu ispunjenosti preporuka iz Izvještaja o reakreditaciji ustanove/ organizacione jedinice

I Opšta ocjena ostvarenog napretka:

Komisija je pozitivno ocijenila ostvareni napredak.

Obrazloženje:

Komisija konstatuje da je Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore tokom perioda naknadnog praćenja u potpunosti realizovao većinu preporuka iz Izvještaja o reakreditaciji. Ustanova je pokazala visok stepen posvećenosti unapređenju kvaliteta kroz razvoj i implementaciju aktivnosti u svim oblastima, posebno u domenu:

- jačanja sistema obezbjeđenja kvaliteta,
- unapređenja nastavnog procesa i studentskog iskustva,
- organizovanja praktične nastave i pravnih klinika,
- razvoja saradnje sa alumnistima, privredom i državnim institucijama,
- povećanja transparentnosti rada i dostupnosti informacija javnosti.

Posebno se ističe kontinuirani rad na jačanju akademskog integriteta, uključivanju studenata u procese odlučivanja i razvoju mehanizama za studentsko mentorstvo. Komisija ocjenjuje da su sve preporuke iz prethodnog izvještaja u najvećoj mjeri ispunjene, a pojedine aktivnosti (posebno u oblasti međunarodne saradnje i digitalizacije studentskih servisa) predstavljaju primjere dobre prakse na nivou Univerziteta.

Na osnovu analize dostavljenog Izvještaja i prateće dokumentacije, Komisija zaključuje da je opšti nivo ispunjenosti preporuka – visok, te da ustanova u potpunosti održava i unapređuje sistem kvaliteta u skladu sa evropskim standardima (ESG).

II Dodatne preporuke za unapređenje kvaliteta rada²:

1. Nastaviti sa aktivnostima na modernizaciji infrastrukture i digitalnih servisa, posebno u pogledu integracije e-platформи za nastavu i studentske evidencije.
2. Osigurati kontinuirano praćenje rezultata studentskih anketa i javno objavljivanje analiza, sa ciljem povećanja odziva studenata.
3. Dodatno ojačati saradnju sa Karijernim centrom i sistemski razvijati mrežu alumni kluba kroz redovne događaje i baze podataka o svršenim studentima.
4. Razviti plan profesionalnog razvoja nastavnog i nenastavnog osoblja, sa fokusom na internacionalizaciju i učešće u projektima mobilnosti.
5. Nastaviti sa održavanjem pravnih klinika i unapređenjem oblika praktične nastave u saradnji sa relevantnim institucijama pravosuđa i privrede.

---

² Fokusrirati se na oblasti koje zahtijevaju dodatnu pažnju i predložiti konkretne mjere.

KOMISIJA

Prezime i ime, predsjednik

_____

Prezime i ime, član

_____ *[Signature]*

Prezime i ime, član

_____ *[Signature]*

Prezime i ime, član

_____ *[Signature]*

Prezime i ime, član

_____